

GAZDASÁGI
VERSENYHIVATAL

VERSENYTANÁCS

Vj/049-38/2012.

A Gazdasági Versenyhivatal eljáró versenytanácsa a T. T. irodavezető által képviselt **Hold-Financial Kft.** (Budapest) eljárás alá vont vállalkozás ellen fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tárgyában folytatott versenyfelügyeleti eljárásban meghozta az alábbi

v é g z é s t.

Az eljáró versenytanács a Hold-Financial Kft. 2011. november 24. és 2012. június 26. között a fogyasztói csoportokkal kapcsolatos tájékoztatásainak vizsgálatára indított eljárást a szerződéskötés során nyújtott tájékoztatások tekintetében megszünteti.

A végzés felülvizsgálatát a kézhezvételtől számított 8 napon belül a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bírósághoz címzett, de a Gazdasági Versenyhivatalnál benyújtandó keresettel lehet kérni. A kérelmet a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság nemperes eljárásban bírálja felül, amely során kizárólag okirati bizonyításnak van helye, azonban a bíróság a feleket a szükségeshez képest meghallgathatja.

I n d o k o l á s

I.

Az eljárás megindításának körülményei

1. A Gazdasági Versenyhivatal (a továbbiakban: GVH) a 2012. június 26-án kelt Vj/049/2012. számú végzésével versenyfelügyeleti eljárást indított a Hold-Financial Kft. (a továbbiakban: Hold-Financial Kft. vagy eljárás alá vont) ellen, mivel észlelte, hogy a Hold-Financial Kft. által működtetett fogyasztói csoportokat népszerűsítő kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók részére valószínűsíthetően nem vagy nem egyértelműen ad információt a fogyasztói csoportok azon lényeges tulajdonságairól, amelyek alapján a fogyasztók számára egyértelműen érzékelhető lenne, hogy milyen konstrukcióról van szó. Így többek között a vásárlói jog gyakorlásának tartalmáról és bizonytalan idejéről, a kockázati tényezőről, a megszerezhető termékek jellegéről, a fogyasztói csoportban történő részvétel költségeiről adott tájékoztatások tekinthetők kifogásolhatónak. Mindezen információk hiányában az ügyfél annak reményében kívánhat szerződést kötni a fogyasztói csoport szervezőjével, hogy hamarosan pénzhez jut.
2. A fenti magatartással a Hold-Financial Kft. a fogyasztókkal szembeni tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmáról szóló 2008. évi XLVII. törvény (a továbbiakban: Fttv.) 6. §-a (1) bekezdésének a), b) – különösen bd), bg) alpontjaiban – és c)

pontjaiban, illetőleg a 7. § (1) bekezdésében foglalt tényállás megvalósításával valószínűsíthetően megsértette az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdésében előírt tilalmat.

3. A Vj/049/2012. számú végzés alapján a versenyfelügyeleti eljárás a 2011. augusztus 31. és 2012. június 26. közötti, az eljárás alá vont által kezelt, működtetett fogyasztói csoportokkal kapcsolatos teljes tájékoztatási gyakorlatra kiterjed.

II.

Az eljárás alá vont

4. A 2011-ben alakult eljárás alá vont fogyasztói csoportok szervezésével, működtetésével foglalkozik.
5. A Hold-Financial Kft. fogyasztói csoportokkal kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatát a GVH korábban nem vizsgálta.

III.

A fogyasztói csoportok jellemzői

6. A fogyasztói csoport
 - egy olyan önkéntes, ideiglenes vásárlási társulás, amely
 - speciális előtakarékosági formát kombinál
 - részletre történő vásárlással, és amely
 - szerencseelemet is tartalmaz, s amelyet
 - azzal a céllal hoznak létre, hogy meghatározott áruk (ingó vagy ingatlan dolog) tulajdonjogát az adott csoport egyes tagjai a csoport segítségével megszerezzék.
7. A csoport tagjai vállalják, hogy meghatározott ideig meghatározott összeget fizetnek be havonta abból a célból, hogy a megvásárolni kívánt dologra vonatkozó vásárlási jogot szerezzenek. A fogyasztói csoportokban való vásárlási forma ugyanakkor a hagyományos részletvásárlástól eltérő feltételeket teremt, így például az áruhoz jutás nem az első részlet megfizetésével egyidejűleg történik meg.

IV.

A versenyfelügyeleti eljárás során vizsgált kereskedelmi gyakorlat

Reklámok

8. A Hold-Financial Kft. az eljárással érintett fogyasztói csoportokat szervező tevékenység népszerűsítése céljából rendszeresen jelentetett meg hirdetéseket a nyomtatott sajtóban és internetes honlapján a vizsgált időszakban, illetve az értékesítési iroda kirakatában plakátot helyezett el. A jelen végzés e tájékoztatási formákra azonban nem vonatkozik.

Szerződéskötéshez kapcsolódó tájékoztatások

9. A Versenytanács korábbi ügyekből származó hivatalos tudomása szerint a fogyasztói csoportok iránt a reklámok alapján érdeklődő fogyasztóknak az értékesítési irodákban dolgozó üzletkötők telefonon és személyesen nyújtanak további tájékoztatást.

10. A jelen versenyfelügyeleti eljárásban a Hold-Financial Kft. az alábbi iratokat bocsátotta az ügyfelek rendelkezésére a szóbeli tájékoztatás során:

Megbízási szerződés

11. A fogyasztók Megbízási szerződés¹ megkötésével csatlakoznak a fogyasztói csoporthoz, amelynek mellékletét képezi az általános szerződési feltételeket tartalmazó Részvételi Szabályzat. A „Megbízási szerződés” a csoporttag és a megbízott adatai mellett a szerződés tárgyát képező dolog megnevezését és a szerződés értékét; a szerződéskötési, a havi és az éves bruttó megbízási díjat; valamint a választott fogyasztói csoport főbb adatait és a megbízás tartalmának rövid leírását tartalmazza.

Tájékoztató

12. A Tájékoztató² tartalmazza, hogy
- a vásárlói jog elnyerésére a szerződésben meghatározott időtartamon belül a Hold-Financial Kft. megbízottjainak és alkalmazottjainak semmilyen befolyásuk nincs;
 - a Hold-Financial Kft. nem hitelintézet, nem bank, semmilyen pénzügyi szolgáltatást vagy kiegészítő pénzügyi szolgáltatást nem végez, hitelt nem nyújt, tevékenysége kizárólag fogyasztói csoportok szervezésére és működtetésére irányul;
 - a csoporttagok vásárlói joghoz juthatnak a futamidő során;
 - a csoporttag előtörlesztés vállalásával, illetve kiválasztás útján juthat a vásárlói jogához;
 - vásárlói jog elnyerésének időpontja előre nem meghatározható, előfordulhat, hogy a csoporttag csak a futamidő végén jut hozzá;
 - melyek az elállási jog gyakorlásának feltételei;
 - egyidejűleg több szerződés kötése esetén a csoporttag valószínűleg eltérő időpontban fog hozzájutni az egyes vásárlói jogokhoz.

V.

Az eljárás alá vont álláspontja

Az üzletkötők felkészítése a szóbeli tájékoztatásra

13. Az eljárás alá vont adatszolgáltatásában³ előadta, hogy üzletkötői a munkájuk megkezdésekor és azt követően is oktatáson vettek részt, melynek végén egy ún. üzletkötői tesztet⁴ kellett kitölteniük, és csak ezen teszt kitöltése után kezdhették meg az ügyfelekkel való munkát. Az oktatáson szó volt többek között a fogyasztói csoportok törvényes működéséről, jogszabályi háttéréről, és az ügyfelek kiszolgálásának protokolljáról, a vásárlási jog felhasználásáról. A tesztekben többek között rákérdeztek a fogyasztói csoport törvényi meghatározására, a fogyasztói csoport fogalmára, arra, hogy a vásárlási jog mire használható fel, illetve milyen szavakat nem használhatnak az ügyfél tájékoztatása során (pl. kölcsön, hitel, kamat, bank, törlesztőrészlet stb.)

A szóbeli tájékoztatás

14. Az ügyféllel történő személyes kapcsolatfelvételkor – előzetes tájékoztatás keretében, még a szerződéskötést megelőzően – tájékoztatást adnak a vásárlói jog gyakorlásának

¹ A Vj/049-011/2012. számú beadvány 6. számú melléklete tartalmazza.

² A Vj/049-011/2012. számú beadvány 6. számú melléklete tartalmazza.

³ A Vj/049-015/2012. számú beadvány 3. számú melléklete tartalmazza/

⁴ A Vj/049-011/2012. számú beadvány 9. számú melléklete tartalmazza

tartalmáról, a kockázati tényezőkről, a megszerezhető termékek jellegéről. Ügyintézőik nem adtak és nem adnak olyan valótlán tájékoztatást az ügyfelek részére, hogy bármilyen vásárlói jogot is előbb megkaphatnának, mint ahogyan azt a szerződéses feltételek lehetővé teszik.

Az írásbeli tájékoztató tanulmányozásának lehetősége

15. A szerződéskötést megelőzően előzetesen átadott tájékoztató anyag gondos áttanulmányozására – az ügyintéző személyes tájékoztatása mellett – idő és lehetőség van, hiszen a személyes érdeklődést követően a szerződéskötésre egy másik napon kerül sor.

VI.

Jogi háttér

16. Az Fttv. 1. §-ának (1) bekezdése értelmében az Fttv. állapítja meg az áruhoz kapcsolódó, a kereskedelmi ügylet lebonyolítását megelőzően, annak során és azt követően a fogyasztóval szemben alkalmazott kereskedelmi gyakorlatokra, valamint az ilyen kereskedelmi gyakorlat tekintetében alkalmazott magatartási kódexekre vonatkozó követelményeket, és az azok megsértésével szembeni eljárás szabályait. Ugyanezen cikk (2) bekezdése szerint a törvény hatálya arra a kereskedelmi gyakorlatra terjed ki, amely a Magyar Köztársaság területén valósul meg, továbbá arra is, amely a Magyar Köztársaság területén bárkit fogyasztóként érint.
17. Az Fttv. 2. §-a szerint
 - a) fogyasztó az önálló foglalkozásán és gazdasági tevékenységén kívül eső célok érdekében eljáró természetes személy,
 - c) az Fttv. alkalmazásában áru minden birtokba vehető forgalomképes ingó dolog – ideértve a pénzt, az értékpapírt és a pénzügyi eszközt, valamint a dolog módjára hasznosítható természeti erőket – (a továbbiakban együtt: termék), az ingatlan, a szolgáltatás, továbbá a vagyoni értékű jog,
 - d) a kereskedelmi gyakorlat a vállalkozásnak, illetve a vállalkozás érdekében vagy javára eljáró személynek az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló magatartása, tevékenysége, mulasztása, reklámja, marketingtevékenysége vagy egyéb kereskedelmi kommunikációja,
 - h) az ügyleti döntés a fogyasztó arra vonatkozó döntése, hogy kössön-e, illetve hogyan és milyen feltételek mellett kössön szerződést, továbbá hogy gyakorolja-e valamely jogát az áruval kapcsolatban.
18. Az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdése alapján tilos a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat. A (3) bekezdés alapján a (2) bekezdés értelmében tisztességtelen különösen az a kereskedelmi gyakorlat, amely megtévesztő (6. § és 7. §) vagy agresszív (8. §).
19. Az Fttv. 4. §-ának (1) bekezdése értelmében a kereskedelmi gyakorlat megítélése során az olyan fogyasztó magatartását kell alapul venni, aki ésszerűen tájékozottan, az adott helyzetben általában elvárható figyelmességgel és körültekintéssel jár el, figyelembe véve az adott kereskedelmi gyakorlat illetve áru nyelvi, kulturális és szociális vonatkozásait is. Ha a kereskedelmi gyakorlat a fogyasztók egy meghatározott csoportjára irányul, az adott csoport tagjaira általánosan jellemző magatartást kell figyelembe venni. Ugyanezen szakasz (2) bekezdése szerint, ha a kereskedelmi

- gyakorlat csak a fogyasztóknak egy, az adott gyakorlat vagy az annak alapjául szolgáló áru vonatkozásában koruk, hiszékenységük, szellemi vagy fizikai fogyatkozásuk miatt különösen kiszolgáltatott, egyértelműen azonosítható csoportja magatartásának torzítására alkalmas, és ez a kereskedelmi gyakorlat megvalósítója által ésszerűen előre látható, a gyakorlatot az érintett csoport tagjaira általánosan jellemző magatartás szempontjából kell értékelni.
20. Az Fttv. 6. §-ának (1) bekezdése szerint megtévesztő az a kereskedelmi gyakorlat, amely valótlan információt tartalmaz, vagy valós tény – figyelemmel megjelenésének valamennyi körülményére olyan módon jelenít meg, hogy megtéveszti vagy alkalmas arra, hogy megtéveszse a fogyasztót az alábbiak közül egy vagy több tényező tekintetében és ezáltal a fogyasztót olyan ügyleti döntés meghozatalára készíti, amelyet egyébként nem hozott volna meg, vagy erre alkalmas:
- a) az áru létezése, természete, figyelembe véve a termék megnevezésére vonatkozó jogszabályi előírásokat is,
 - b) az áru lényeges jellemzői, így különösen
 - bd) előállításának vagy szolgáltatásának módja és időpontja,
 - bg) az adott célra való alkalmassága, a használatától várható eredmények, előnyei,
 - c) az áru ára, illetve díja, az ár, illetve díj megállapításának módja, különleges árkedvezmény vagy árelőny megléte.
21. Az Fttv. 9. §-ának (1) bekezdése értelmében a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértéséért felel az a vállalkozás, amelynek a kereskedelmi gyakorlattal érintett áru értékesítése, eladásának ösztönzése közvetlenül érdekében áll.
22. Az Fttv. 10. § (3) bekezdése alapján a tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat tilalmának megsértése miatt a Gazdasági Versenyhivatal jár el, ha a kereskedelmi gyakorlat a gazdasági verseny érdemi befolyásolására alkalmas. Az Fttv. 11. § (2) bekezdése alapján a gazdasági verseny érdemi érintettsége minden egyéb körülményre tekintet nélkül fennáll, ha
- b) a kereskedelmi gyakorlat országos terjesztésű időszakos lap vagy legalább három megyében terjesztett napilap útján valósul meg.
23. Az Fttv. 19. §-ának c) pontja alapján a Gazdasági Versenyhivatal a kereskedelmi gyakorlat tisztességtelenségének megállapítására irányuló versenyfelügyeleti eljárásában a Tptv. rendelkezéseit alkalmazza, az Fttv.-ben meghatározott eltérésekkel.
24. A közigazgatási hatósági eljárás és szolgáltatás általános szabályairól szóló 2004. évi CXL. törvény (a továbbiakban: Ket.) 31. § (1) bek. i) pontja alapján a hatóság az eljárást megszünteti, ha a hivatalbóli eljárásban a tényállás a határozat meghozatalához szükséges mértékben nem volt tisztázható, és további eljárási cselekménytől sem várható eredmény.
25. A Ket. 96. § második mondata szerint a hatóság végzése ellen önálló jogorvoslatnak akkor van helye, ha azt törvény lehetővé teszi.

VII. Jogi értékelés

Kereskedelmi gyakorlat

26. Az Fttv. alkalmazásának körében – figyelemmel az Fttv. 2. §-ának d) és e) pontjában foglaltakra – a vállalkozások kereskedelmi gyakorlata nem korlátozódik a reklámok közzétételére, a marketingtevékenységre, hanem az magában foglal minden, az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével

közvetlen kapcsolatban álló magatartást, s így minden olyan információközlést is, amely közvetlen összefüggésben van a vállalkozás önálló foglalkozásával vagy gazdasági tevékenységével.

27. Mint azt a bírói gyakorlat⁵ is megerősíti, az Fttv. 2. §-ának d) pontjában felsoroltak egymással nem állnak konjunktív viszonyban, ezért azok bármelyike kereskedelmi gyakorlatnak minősül. Eszerint tehát az áru fogyasztók részére történő értékesítésével, szolgáltatásával vagy eladásösztönzésével közvetlen kapcsolatban álló reklám is, de a marketingtevékenység is, és az egyéb kereskedelmi kommunikáció is a vállalkozás kereskedelmi gyakorlatának minősül. A tisztességtelen kereskedelmi gyakorlat megállapításának nem feltétele a vállalkozás valamennyi kommunikációjának együttes vizsgálata. Adott esetben tehát egyetlen reklám, egyetlen információközlés is lehet kereskedelmi gyakorlat, amellyel a vállalkozás megsértheti az Fttv. 3. §-ának (1) bekezdését.
28. Ennek megfelelően az Fttv. alapján kereskedelmi gyakorlatként értékelhető a szerződéskötést megelőzően, illetve annak során adott szóbeli tájékoztatás és írásos dokumentáció.

A vizsgált kereskedelmi gyakorlat értékelése

29. Az üzletkötők által – telefonon vagy személyesen – adott szóbeli tájékoztatás tekintetében a Versenytanács arra a következtetésre jutott, hogy a szóbeli tájékoztatás pontos tartalma jelen eljárásban nem bizonyítható, különös tekintettel az azok utólagos rekonstruálásával kapcsolatos bizonyítási nehézségekre.
30. A szerződéskötéshez kapcsolódó írásos dokumentumok (így a „Megbízási szerződés”, a „Tájékoztató” és a „Részvételi Szabályzat”) tekintetében az eljárás alá vont által alkalmazott, szerződéskötéshez kapcsolódó dokumentumok tartalma ismertté vált ugyan, azonban a versenyfelügyeleti eljárásban a dokumentumok alkalmazásának (pl. a dokumentumok átadása, azok tartalmának megismerése / megismertetése a fogyasztóval) feltételei, körülményei nem bizonyíthatók.
31. Mindezek alapján a Versenytanács szerint a szerződéskötéssel kapcsolatos kereskedelmi kommunikációk tekintetében azok megtévesztésre, illetve az ügyleti döntés (ti. a szerződéskötés, vagy a szerződéses kapcsolat fenntartása) befolyásolására való alkalmasságának megítéléséhez szükséges információk jelen eljárásban nem állnak rendelkezésre, és azok beszerzése az eljárás folytatása esetén sem várható.
32. A fentiekre tekintettel a Versenytanács az eljárást szerződéskötés során nyújtott tájékoztatások tekintetében megszünteti. A jelen végzés nem érinti ugyanakkor a Hold-Financial Kft. fogyasztói csoportokkal kapcsolatos kereskedelmi gyakorlatának további elemeit.

VIII. Egyéb kérdések

33. A GVH hatásköre az Fttv. 10. § (3) bekezdésén és 11. § (2) bekezdés b) pontján alapul.
34. A végzés a Ket. 31. § (1) bekezdés i) pontján alapul.

⁵ Lásd a Fővárosi Ítéltábla 2.Kf.27.546/2010/6. számú ítéletét.

35. A végzéssel szembeni jogorvoslat lehetőségét a Ket. 96. §-a és 98. § (3) bekezdés c) pontja teremti meg. A jogorvoslati jogra vonatkozó további szabályokat a Tpv. 82. § (1) és (3) bekezdései tartalmazzák.

Budapest, 2013. április 12.

Dr. Miskolczi Bodnár Péter s.k.
előadó versenytanács tag

dr. Szoboszlai Izabella s.k.
versenytanács tag

Váczai Nóra s.k.
versenytanács tag